

Yabancı sermaye ve Kadri Muhiddin örneği

Ekonominin geldiği noktayı anlayabilmek için hangi şirketin ne kadar satış yaptığını ve ne kadar büyüdüğünü gösteren bazı araştırmalara da bakmakta yarar vardır.

Fortune Turkey Dergisi'nin son yaptığı 500 Büyük Şirket Araştırması yayınlandı. Yapılan bu araştırmada adı geçen 500 şirketimizin toplam cirosu, ABD'de cirosu 500 milyar doları aşan Walmart'ın yüzde 66'sına tekabül ettiğini bir kenara yazın.

Enerji ve petrol devlerinin arasında geçen yıl 5'inci sırada yer alan THY toplam 39,7 milyar TL'lik net satışla 4'üncü olmuş. Bankalar, telekomünikasyon şirketleri ve otomotivcilerden sonra, 6,1 milyar lira ile 32'inci sırada havacılıkla ilgili olan, THY-Opet ortaklığını görüyoruz. Ve nihayet bir başka havayolu şirketi olarak Pegasus, 5,3 milyar lira ile 39'uncu sıraya çıkmış.

Ardından, 4,6 milyarlık 49'uncu sırada da Türk-Alman ortaklığı Güneş Havayolları gelmekte. Bir devlet kuruluşu arasında yer alan DHMİ, bu yıl 4,2 milyarlık satışla 45'incilikten 55'inciliğe düşmüş. Sebebi tartışılabilir.

Havalimanlarında duty-free mağazaları işleten ve TAV iştiraki olan ATÜ şirketi de 2,8 milyarlık satışla 79'uncu sırayı aldı.

Gurubun TAV İstanbul'u 114'üncü, BTA'sı 342'inci ve Havaş'ı

da 385'inci olmuş. Uzayıp giden listenin 271'inci sırasında ise 828 milyonla Corendon Airlines adlı şirketi görebiliyoruz. Listenin devamında başka bir havayolu, havalimanı işletmesi yer işletme ve bakım şirketi göremiyoruz.

Sadece, Rusya merkezli Odeon Turizm'in 458'inci sırada da olsa yer alması önemli.

Yerli ve milli havacılığımızın ilk 100'deki durumu bu. İlk 500'de de değişiklik yok.

THY'nin borsada, yabancılar tarafından alınan hisselerini de bir kenara koyarsak Pegasus ve Sun Ekspres'ten başka ne bir havayolu, ne de havacılık şirketini ilk 100 içinde ne yazık ki görmek mümkün değil.

Meseleye biraz daha gerçekçi bakarsak, Onur'u, Atlas'ı ve diğerlerini ilk 100'de sanki hiç bir zaman göremeyeceğiz gibi. TGS, Çelebi ve Havaş da böyle. THY'nin güçlü kuruluşu THY Teknik, My Teknik ve Onur Teknik de bu listede olsa iyi olurdu.

TAV, İSG, YDA, Fraport gibi iyi havalimanı işletmecilerini de (çoğu yabancı ortaklı) başan sıralamasında görmemek üzücü.

Büyülemek için, dışa açılmak lazım. Doğru olan, sömürülmeden dışarıya açılmaktır. Körü körüne yabancı sermaye düşmanlığı yapmak bize bir şey kazandırmaz aksine kaybettirir. Bakınız, yabancı ortak almasa TAV bu kadar büyüme gösterebilir miydi?

Havacılık sektörümüze yabancı sermaye ürkek ve korkakta olsa

Kadri Muhiddin

gelmiş, önemli ve yararlı işlere imza atmışlardır. Sektörde ilk yabancı ortak Sun Ekspres'teki yüzde 50'lik hissesiyle Lufthansa'dır. Ardından TAV, Vie Airport ile başladığı ortaklıkta yollarını ayırarak, Fransız ADP Gurup ile devam kararı alıp büyüme sürdürüyor.

TAV, Antalya'da Alman Fraport ile ortak olarak önemli bir iş başardı. Yurt dışında da terminal işletmeciliğinde yaparak, bu konudaki dünya devleri arasına girmiştir.

Sabiha Gökçen'den Limak ve Hintli ortak çekilince Malezyalı gurup tek kalmıştır.

Sektörün en köklü kuruluşlarından olan Çelebi ise hisselerinin bir bölümünü bazı yabancı fonlara devredip, ortak olmuştur.

My Teknik Bakım Tesisi ve ACT Airlines adlı kargo şirketi de Çinlilerle ortaktır.

Bir kaç şirkette yabancı ortaklıklar olması yetmez. Yabancılar tek başına

da gelip ülkemizde havacılık yatırımı yapabilmeli. İşte o zaman listede daha çok havacılık kuruluşunun yer alması mümkün olur.

Son gelen bir haber doğrusu bu konuda ümit veren bir gelişme olarak görülebilir. Türkiye'yi bilen, Türklere çok güvenen ve daha önce Türkiye'deki bazı şirketlerle çalışan iş adamı Kadri Muhiddin'i ve onun Türkiye'ye yaptığı yatırımlara bir bakalım.

Muhiddin, Irak-Basra doğumlu, evli ve Waleed, Tarek ve Nadeem adlarında üç erkek çocuk babası. Kendisi, Londra'daki Kingston Üniversitesi'nden mezun olup, B2 lisanslı bir Havacılık Mühendisidir.

Sahibi olduğu Amac Aerospace adlı şirketin, İsviçre, İngiltere, Fransa, Türkiye ve Lübnan'da birçok şirketi var. Grubun toplam pazar sermayesi 1,7 milyar dolar.

Kadri Bey'in Türkiye sevdasının altında yatan gerçek, anneannesinin bir Türk ve aynı zamanda merhum Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın kuzeni olması denebilir.

Kendi jetinin ve yatının kaptanlığını da yapan Muhiddin'in ülkesi hakkındaki düşünceleri şöyle: "Türkiye'nin büyük bir potansiyeli olduğunu düşünüyorum. Bulduğum

merkezi kontum dolayısıyla globalleşen dünyada büyük avantajı var. Dolayısıyla Türkiye'ye yatırım yapıyoruz ve pazar talebini karşılamak için

burada daha da büyüme planlıyoruz."

Türkiye'yi çok seven Muhiddin "Ailemle fırsat buldukça Bodrum'daki evimizde kalıyoruz. Bodrum tam bir cennet" diyor. İstanbul Hava Yolları eski Genel Müdürü Safi Ergin sayesinde Türkiye'ye yatırım yapan Kadri Bey, ilk olarak 2008 yılında Tailwind Havayollarını kurdu. 2012'de ise AMAC Aerospace Turkey şirketini kurup, önce İstanbul, son olarak da Bodrum'da çok önemli iki uçak bakım hangarı açtı. Buralarda, periyodik bakımlar (A, B, C), anza giderme işlemleri, AD/üretici firmaların zaman zaman yayınladıkları yeni bakım veya modifikasyon direktiflerinin gereğinin yapılması, SB/üretici firmaların talep ettiği servis bültenlerinin gereğinin yapılması ve hat bakım hizmetleri veriliyor. İşte yabancı dediğimiz, ama ülkemizi ve insanlarımızı

çok seven global bir yatırımcının bizlere kazandırdıkları ortada. 400 kişiyi aşkın bir istihdam, vergi ödeme ve büyüme katkı böyle olur. Teşekkürler Sayın Kadri Muhiddin, bize güvenip, ülkemize yatırım yaptığınız için.

İyi uçuşlar Türkiye'm...

Musa Alioğlu

+ UÇAN TÜRKİYE
mailto:malioglu@yenibirlikgazetesi.com